

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ธรรมพระพุทเจ้ามีแบบแผน

ผ้าป่าช่วยชาติวันที่ ๒๗-๒๘ พฤศจิกายน ๔๕ จังหวัดร้อยเอ็ด ทองคำได้ ๓ กิโล ๙ บาท ๖๐ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๑,๑๘๕ บาท เงินสดได้ ๑๘๖,๒๗๖ บาท จังหวัดมหาสารคาม ทองคำได้ ๒ กิโล ๔๖ บาท ๓๔ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๕๕๙ ดอลลาร์ เงินสดได้ ๒,๒๐๑,๔๒๔ บาท รวมทั้งสองแห่งเป็น ทองคำได้ ๕ กิโล ๕๕ บาท ๙๗ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๑,๗๔๔ ดอลลาร์ เงินสดได้ ๒,๓๘๗,๗๐๐ บาท ทองคำที่มอบเข้าคลังหลวงแล้วเวลานี้ ๕,๐๕๙ กิโลครึ่ง ที่ได้หลังจากมอบคลังหลวงแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๓๕๕ กิโล ๓๕ บาท ๔๓ สตางค์ ยังขาดทองคำอยู่อีก ๑๔๔ กิโล ๓๑ บาท ๓๕ สตางค์ จะครบจำนวน ๕๐๐ กิโล รวมทองคำที่ได้แล้วทั้งหมด ๕,๔๑๕ กิโลเวลานี้ กรุณาทราบตามนี้

เราภูมิใจในการช่วยชาติคราวนี้ บอกว่าบาทหนึ่งเราไม่เคยแตะนะ ขนาดนั้นแหละ เรามีความหวังใยสงสารชาติไทยของเรามากน้อยเพียงไร คิดดูซิเงินบาทหนึ่งไม่แตะเลย เงินบาทหนึ่งแตะปีนี้กระเทือนหัวใจคนไทยทั่วประเทศ นั้นฟังซิเสียหายขนาดไหน เราถึงทำไม่ได้ ด้วยเหตุนี้เองที่ใครมาโจมตีอะไร ๆ เราก็มีแต่ฟังเฉย บางที่ไม่ฟัง ก็อะไรจะแน่นอนยิ่งกว่าเราทำ เขาว่ามาอย่างไรก็ตามเป็นเรื่องของเขา เขาไม่ได้ไปเห็นเราทำใช้ไหมล่ะ อันนี้ล่ะที่เราได้พูดออกมาอย่างโจ่งแจ้งไม่สงสัยเลยว่า ผู้ที่มาโจมตีเราว่าอย่างนั้น ๆ กับ การกระทำของเราอย่างนี้ ๆ ของเราแน่นอนร้อยเปอร์เซ็นต์ อันนั้นเอาความแน่นอนมาจากไหนมาโจมตีเรา

เช่น เงินจำนวนเท่าไร ๆ นี้ไม่เคยมาดูบัญชีเราใช้ไหมล่ะ บัญชีรับ บัญชีจ่ายของเราไม่เคยดู แล้วโจมตีมาเลย นี่หาหลักฐานเกณฑ์ไม่ได้ โจมตีสุมสี่สุมห้าแบบเจตนาทำลายโดยตรง เราดำเนินมาเราดำเนินด้วยความบริสุทธิ์ใจทุกอย่าง พอเห็นเรื่องมากับเรื่องความจริงของเรานี้สวนทางกันปั๊บ เห็นชัดเจนแล้วว่านี่เจตนาร้าย เป็นพระก็ไม่ใช้ภาษาของพระ นั่นเอาละนะ พระจะไม่ใช้ภาษานี้ จะใช้ภาษาตามความสัตย์ความจริง ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูก ตรงไปตรงมาเลย นี้ไม่ใช่ภาษาพระ ภาษาโจมตี ภาษาให้ร้าย ภาษามหาโจร ภาษามหากษัย ไม่ใช่ภาษาของพระ ถ้าพระพูดออกมาก็หมดสภาพความเป็นพระว่างี้เลยเรา อ้าว เราแน่ของเราอย่างนี้

เราไม่ได้ทำเล่น ๆ ทำอะไร เราทำด้วยความจริงจังทุกอย่าง ยิ่งการช่วยชาติบ้านเมืองด้วยแล้ว โห่ จริงจังมากนะไม่ใช่ธรรมดา หัวใจของคนทั้งชาติก็มาอยู่กับเราด้วยความไว้วางใจ เราจะให้คนทั้งชาติมาเสียอกเสียใจเพราะความเลวร้ายของเราอย่างนี้ เป็นไปไม่ได้ ถึงขนาดนั้นนะ เราจึงไม่เคย ทำอะไรตรงไปตรงมา

(วันนี้โรงพยาบาลกระบี่มารับรถตู้ที่ได้รับความเมตตาจากหลวงตา) เออ ให้อรไว้นะ คือออกจากรถเราจะไปดูรถเสียก่อน เร่งไหม ไม่รีบดอกหน้า เพราะเรื่องที่เราจะไปดูน้ำมันกว้างขวางยี่ดียวขนาดไหน เรื่องราวใหญ่โตมากอยู่กับจุดที่เราจะดูนี่นะ รอไว้ก่อนนะ เวลาไป พระท่านเคยแล้วเอาของบรรจุใส่รถเต็มเลย ไม่ว่าจะรถพยาบาลที่ไหน ๆ มาเราให้เต็มตามที่กำหนดไว้ โรงพยาบาลทั่ว ๆ ไปให้เสมอกันหมด อย่างนี้ก็ให้เป็นพิเศษอีก เพราะมาจากกระบี่ เช่น อุบล มีก็โรงพยาบาลเราจะให้เป็นพิเศษทุกโรงเลย แล้วอุตรดิตถ์ให้เป็นพิเศษทุกโรงเหมือนกันในเขตจังหวัดอุตรดิตถ์ ส่วนชัยภูมิให้สองโรงที่ไกลมาก นอกนั้นให้เหมือนกันทั่ว ๆ ไป กับนาแก้ว เราสั่งไว้อย่างไรพระจะจดเอาไว้ ๆ เวลาเห็นรถประเภทนั้นมาหรือจังหวัดนั้นมาที่ควรจะได้รับพิเศษ พระจะจัดให้ตามที่เราเขียนไว้เรียบร้อยแล้ว

เราเองเป็นคนให้สั่งรถชนิดนี้ลองดู ได้ยินมาแล้วให้ฟัง เราจะต้องไปดูเองก่อน รอให้เรียบร้อยก่อนนะ ให้อู้อะไร ๆ เสียก่อน เพราะงานเรามันมีหลายอย่างหลายด้าน สำหรับรถนี้ดูเหมือนจะร่อยกว่าคันแล้วจนจำไม่ได้ บางโรง ๓ คันก็มี ๔ คันก็มี ส่วนมากโรงละ ๑ คันตามปรกติ ถ้าสองคันหรือสามคันก็แสดงว่าผิดปกติ เราให้ด้วยเหตุผลกลไกอย่างนี้นะ ถึงสี่คันอย่างนี้ก็เหมือนกัน สี่คันก็โรงพยาบาลศูนย์ แน่ สมควรไหมละกับรถ ๔ คัน คันนั้นใช้อย่างนั้น ๆ เราฟังเหตุฟังผลทุกอย่างค่อยให้ไป ไม่ใช่ให้ทีเดียวตูม ๔ คันนะ ให้เป็นลำดับลำดับมา แต่จำได้ว่าโรงพยาบาลศูนย์นี้ได้ให้ ๔ คัน ค่าใช้จ่ายก็ดูเหมือนคันเดียว ที่ได้สองคันก็เหมือนกัน มีเหตุมีผลทุกอย่าง เราทำอะไรเราไม่ได้ทำแหละแหละนะ ทำจริงจังทุกอย่าง ตรงกับเหตุกับผล จะให้มากน้อยนี่เราเป็นคนสั่งเองเรียบร้อยแล้วด้วยเหตุด้วยผล เราไม่ได้ให้สุ่มสี่สุ่มห้า ถ้าไม่สมควรให้เราไม่ให้ พูดตรง ๆ อย่างนี้ละ นี้ละภาษาธรรม ให้ท่านทั้งหลายจำเอานะ

ภาษาธรรมต้องแบบตรงไปตรงมา สมควรแล้ว เอ้า มากน้อยเท่าไร ควรหุ้ม ๆ ลงเลย ถ้าไม่สมควรไม่ให้ บางอย่างยังดูอีกด้วยดูผู้มาขอ คือเหตุผลกลไกไม่พอ นอกจากมาขายตัวเท่านั้น เราก็ดูเอาเสียบ้าง ต่อไปอย่าทำอย่างนี้นะ แน่ อย่างนั้นไม่ให้ด้วย ดูด้วย มีเป็นขั้น ๆ นี้ละธรรมของพระพุทธเจ้า สอนเป็นบทเป็นบาททุกสิ่งทุกอย่าง อย่างที่พระพุทธ

เจ้าสอนธรรมที่เป็นแบบฉบับต่อโลกตลอดมานี้ คือเรื่องศีล สมาธิ ปัญญา นี่เป็นหลักใหญ่ที่สอน แล้วการภาวนา ภาวนายังไง ๆ ท่านก็สอนวิธีการภาวนา เช่น ในกรรมฐาน ๔๐ ห้อง นี้อยู่ในอารมณ์ทั้งสมถะและวิปัสสนา

อารมณ์สมถะคือจิตเมื่อเริ่มแรกภาวนา ก็นำเอากรรมฐาน ๔๐ ห้อง แล้วแต่เราจะถูกจริตจิตใจในบทใด ในธรรม ๔๐ ห้องหรือ ๔๐ วิธี ท่านบอกว่ากรรมฐาน ๔๐ ห้อง เราก็มองว่าห้องไปตามก็ไม่เสียความเข้าใจกัน ถูกกับเราอันใดก็ทำ นำธรรมเหล่านั้นมาบริกรรมเพื่อความสงบของใจ เรียกว่าธรรม ๔๐ ห้องนี้เป็นสมถธรรมเพื่อความสงบของใจ ที่นี้เมื่อความสงบของใจมีพอเป็นบาทฐานของปัญญาแล้ว ที่นี้นำกรรมฐาน ๔๐ ห้องมาแยกขยายทางด้านปัญญา กรรมฐาน ๔๐ ห้องนั้นจึงกลายเป็นอารมณ์ของวิปัสสนาไป นี่การปฏิบัติธรรมท่านปฏิบัติอย่างนั้น คืออารมณ์อันเดียวกัน แยกออกเป็นวิปัสสนา ธรรมเหล่านี้ก็กลายเป็นเครื่องมือของวิปัสสนา ของปัญญาไปเลย เป็นขั้น ๆ ตอน ๆ อย่างนี้ ท่านไม่ได้สอนลุ่มลึกล้ำ รื้ออย่างรวดเร็ว รื้ออย่างไม่มีเหตุมีผล รู้แบบนี้ก็รู้ข้าศึกศัตรูทำลายศาสนาละชิ

เป็นยังไง พระโสดา ท่านสำเร็จยังไงบ้าง ท่านบอกไว้กลาง ๆ ว่า สำเร็จพระโสดา แล้วการปฏิบัติของผู้สำเร็จพระโสดาก็คือ พระพุทธเจ้าสำเร็จมาก่อนแล้ว ควรจะเป็นโสดา สกิทาคา อนาคา อรหนต์ ก็มาจากพระพุทธเจ้าแล้ว ใ้เรามันไม่ได้เป็นศาสดา แต่เป็นอาจารย์ใหญ่ของศาสดา ฟาดเอาเลย โสดาละความโลภอย่างเดียว เสร็จ ได้เลย มีที่ไหนในแบบในตำรับตำรา เราได้ยินมาอย่างนี้นี่นะ ฟังไม่ได้เลย แสดงว่าผู้พูดเช่นนี้คือผู้ไม่เคยภาวนา เช่นอย่างภาวนา อะไร ๆ ว่าเอาอย่างง่าย ๆ รื้ออย่างง่าย ๆ ก็ง่ายซิมันไม่ได้ทำ มันมาพูดหลอกโลก ต้มโลกเฉย ๆ

ผู้ที่ท่านทำท่านทำ พระพุทธเจ้าทำแล้วบอกวิธีการทุกอย่างไว้ ครูบาอาจารย์ทำมาแล้ว สอนวิธีการให้เป็นลำดับลำดับมา นั้นแบบแผนตำรับตำราของท่านมี เช่นอย่างที่ว่า ให้พิจารณาวิปัสสนาเอาเลยอย่างนี้ มันก็เป็นขั้นตอนของศาสดาอีก ถ้าควรจะแสดงในทางวิปัสสนาเลย ท่านสอนวิปัสสนาเลยอย่างสอนเบญจวัคคีย์ทั้ง ๕ นี่สอนวิปัสสนาเลยทีเดียว หรืออย่างสอนมานพ ๑๖ คน โมฆราช สอนวิปัสสนาเลย ดังที่เคยพูด ว่าให้พิจารณาโลกเป็นของว่างเปล่า ถึงขั้นควรที่จะออกแล้วนั้น ท่านจะมาสอนบริกรรมพุทโธ ธัมโม หรือสังโฆ หรือธรรมบทใดได้ยังไง

เมื่อสมควรที่จะกินแล้วกินเลย สมควรที่จะดื่มจะหุงก็ต้มหุงไปเรื่อย ๆ เมื่อสมควรที่จะควรกิน มันสุกแล้วอะไรแล้วกินเลย นั้น มันเป็นคนละขั้นละตอน แม้แต่แกงยังมีการริ

เริ่ม หาผัก หาหญ้า หาปู หาปลา หาหมู หาหามาแกง ถ้าใครเคยกินหมา ก็หาหามาแกง มันมีคนกินหมามี เคยกินหมู หาหมูมาแกง เคยกินหมา หาหามาแกง เคยกินปูกินปลาก็ เอาปูปลามาแกง ก่อนที่จะแกงก็เอาอะไรมาเตรียม มันเป็นชั้นเป็นตอนมา จนกระทั่งสุกแล้วควรจะกินก็กิน นั่นเป็นชั้นเป็นตอน

เรื่องศีล สมาธิ ปัญญานี้ก็แบบเดียวกันนั่นแหละ ในการอบรมเรื่องภาวนาเพื่อธรรมชั้นสูง ผู้ที่ปฏิบัติมีศีลมีธรรมต้องปฏิบัติต่อศีลให้เคร่งครัด ผู้ไม่มีศีลนี้จริง ๆ แล้วก็ไม่ทราบจะเอาอะไรมาปฏิบัติ เช่นอย่างพระพาหิยะ ท่านก็เคยบำเพ็ญธรรมมา แต่เวลานั้นเป็นเวลาที่ท่านจะเข้าด้ายเข้าเข็มของท่าน เวลาพระพุทธเจ้าเสด็จบิณฑบาต ตามเสด็จพระพุทธเจ้าจะถามปัญหา พระพุทธเจ้าก็บอกว่ายังไม่ควรแก่กาลเวลา ก็ไม่ถอย ติดตามเรื่องถาม พระองค์ก็แสดงธรรมย่อ ๆ ให้ฟัง เห็นไหม บรรลุขึ้นมาเลย จากนั้นก็บรรลุอรหัตผลขึ้นมาในเวลานั้น

ท่านไม่ได้พูดว่าศีลอย่างนั้น สมาธิอย่างนี้ ปัญญาอย่างนี้ ถึงขั้นจะกินแล้วให้กินเลย ถึงขั้นจะหุงจะต้ม ให้หุงให้ต้ม ถึงขั้นจะเตรียมผักเตรียมหญ้าให้เตรียมมา มันเป็นชั้นเป็นตอนอย่างนั้นนี่นะ แต่เขาทำอาหารเขายังมีชั้นมีตอน ธรรมะก็มีชั้นมีตอน ผู้ที่ควรจะอบรมตั้งแต่ต้นก็ต้องอบรมไป เรียกว่าคืบคลานไปเสียก่อน เอ้า คืบคลานไป ผีกหัด จนกระทั่งชำนาญแล้วมันก็พุ่งของมันไปเอง นี่เป็นธรรมที่ท่านสอนโลกมานมนาน เป็นที่รับรองยืนยัน

แล้วว่าไม่ต้องภาวนาเรื่องสมาธิเรื่องอะไร ให้ก้าวเดินทางด้านปัญญาเลย นี่ตัวหลักตาหลอกโลกเขา หาทำลายโลกเขา ให้พิจารณาวิปัสสนาเลย คนประเภทไหนจะควรพิจารณาวิปัสสนาเลย พระพุทธเจ้าก็สอนไว้ ทำไมถึงบอกว่าไม่ต้องให้ทำภาวนาสมาธิ ให้วิปัสสนาเลย นี่พูดทั่ว ๆ ไป มันก็เข้ากันไม่ได้ใช่ไหม ประเภทที่ควรพิจารณาทางความสงบทางสมาธิ ต้องทำจิตให้สงบ ต้องทำจิตให้เป็นสมาธิ ถ้าควรแก่ปัญญาแล้วก็ก้าวทางปัญญา ให้พูดเป็นชั้น ๆ อย่างนั้นชิวุดอรรถพุดธรรม จึงชื่อว่าผู้ปฏิบัติ

อยู่ ๆ ก็ว่าไม่ต้องภาวนาสมาธิ เอาปัญญาเลย นี่คือตัวหัวมันเองมันก็ไม่เคยทำ มันไม่เคยมีสมาธิ ไม่เคยมีทั้งปัญญา ดีไม่ดีมันไม่เคยมีทั้งศีลนั่นแหละจะว่าไง จึงพูดออกมาแบบนี้ได้ คนหมดยางอาย เอาแต่ชื่อแต่เสียง อยากให้เขานับถือลือหน้าเจ้าของว่าดีบว่าดี ตัดนั้นตัดนี้เข้าไป ตัดหัวพระพุทธเจ้าเข้าไป ไม่ได้สนใจว่าผิดถูกชั่วดีอะไร ฟังได้ยังไง คนผู้ฟังเพื่อเหตุเพื่อผลเพื่ออรรถเพื่อธรรมมีอยู่มากนะในชาวพุทธของเรา มาพูดสุมสี่สุมห้าอย่างนี้ไม่ได้ ถ้าควรใช้วิปัสสนาแล้วไม่ต้องบอก พระพุทธเจ้าสอนปิ้งที่เดียวเลย ถึงขั้น

วิปัสสนา นี่จะออกแล้ว เปิดประตูبيب เอาออก ไล่ออกทันที ผู้ที่อยู่กลางคอกก็ไล่ออกมา ผู้ที่อยู่กันคอกก็ลากมันออกมา มันไม่ออกก็ไล่หนีทางกันคอกไปเลย มันหลายชั้นนี่นะ

วัวอยู่ในคอก วัวตัวหนึ่งกำลังปีนคอกจะออก พอเปิดประตูออก ผิงเลย วัวตัวที่สอง ก็ดันกันไป อุคฆฎัตถุญญ วิปจิตถุญญ ตัวที่สองก็ดันกันไป ตัวที่สามนี้ทั้งยื้อทั้งแย่งทั้งแข่ง กิเลส แข่งธรรมขัดกันไป ทั้งจะเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ทั้งจะหวังเสื่อห่มนอน มันแย่งกันอยู่อย่างนี้ ประเภทที่สาม ประเภทเนยยะ ถ้าแปลตามนั้นแล้วก็ว่า เป็นผู้ควรพอแนะนำสั่งสอนจุดลากไปได้ คือมันมีทั้งสองอย่าง ลงก็ได้ ขึ้นก็ได้ มันอยู่ที่กลาง แต่ปทปรมะแล้วไม่มีทาง เหมือนคนตายทั้งเป็น อยู่ในลมหายใจ อยู่กับไอ.ซี.ยู ผอต ๆ คอยแต่ลมหายใจ ไม่มีทางประเภทปทปรมะ สอนยังงี้ก็เท่านั้นเอง

นี่เราก็งงสัย ใครมาสอนธรรมที่ว่าต้องใช้วิปัสสนาไปเลย ไม่ต้องใช้สมาธิ บอกทั่ว ๆ ไปอย่างนี้มันก็เท่ากับอยู่ในห้องไอ.ซี.ยู มาสอนเขาทำไม ผู้ที่ฟังไม่ใช่ห้องไอ.ซี.ยูหมดทุกคนนะ พอเราจะใส่อไอ.ซี.ยูเข้าไปทันที ถ้าเราไม่ใช่เป็นตัวไอ.ซี.ยู แล้วนะ คือไอ.ซี.ยูมันไม่รู้ภาษาเลย หลับตาสอนคนตาดี คนตาบอดไปสอนคนตาดี ตัวชนต้นไม้ต้นเสาไปสอนเขาให้หลบหลีกต้นไม้ แต่ตัวหัวแตก เลือดสดานี้ใครจะเชื่อ นี่คนหลับตาสอนโลกก็เป็นอย่างนั้น มันไม่มีความรู้

ควรที่จะใช้สติปัญญา นักปฏิบัติท่านรู้ของท่านเอง เรื่องจิตไม่ความสงบ จะไปใช้วิปัสสนา เอาโคตรพ่อโคตรแม่มันมาใช้ก็ฉิบหายหมด อ้าว จริง ๆ นี่ละสูงหรือต่ำ หยาบหรือไม่หยาบ เอาน้ำหนักใส่กันซิ เพียงคนเดียวมาบอกให้วิปัสสนาไปเลย ๆ ไม่ต้องใช้สมาธิ ทั้ง ๆ ที่มันมีดหนาสาโหด ไม่ลืมหูลืมตาเลย อย่างนี้มันเป็นไปไม่ได้ เอาโคตรมันมาทำแบบเดียวกันก็จมแบบเดียวกัน ความหมายว่าฉันเข้าใจไหม นี่เทียบน้ำหนัก คือศีลเป็นความอบรมจิตใจให้มีความสงบร่มเย็น ไม่ระแคะระคายในศีลของตนว่า ได้ทำความต่างพร้อยหรือเสียหายไปประการใด ก็ไม่เป็นอารมณ์จิตใจ ใจก็อบอุ่น มีศีลอยู่นี้แล้ว ที่นี้จะภาวนาใจก็ไม่ระแคะระคายกับศีล ก็สงบเย็น การภาวนาก็สะดวก ท่านสอนไว้ จากนั้นจิตก็เป็นสมาธิได้ง่าย เมื่อจิตเป็นสมาธิแล้วจิตก็อิมอารมณ์

คือจิตนี้หิวอารมณ์ตลอดเวลา อารมณ์อะไรอยากทั้งนั้น อยากดู อยากรู้ อยากเห็น อยากคิด อยากปรุง มีแต่ความอยาก นี่เรียกว่าจิตหิวโหยต่ออารมณ์ เพราะจิตไม่มีสมาธิ ที่นี้เวลามีความสงบเย็นลงไปแล้ว เอาธรรมเป็นอารมณ์ ธรรมเป็นอารมณ์มีความสงบเย็นสบายอยู่นี้ ไม่อยากคิดอยากปรุง ที่นี้เมื่อจิตอิมอารมณ์แล้ว เอา ที่นี้พาจิตพิจารณาทางด้านปัญญา มันก็ทำหน้าที่ตามที่สติปัญญาสั่งลงไป ก็ทำไปเลย พิจารณาทางด้านไหนก็เป็นสติ

ปัญญา คลื่นคลายไปเรื่อย ๆ เพราะมันอึดอารมณ์ ถ้าหากว่าจิตยังหิวโหยอยู่ พาไปใช้ทางวิปัสสนาเนี่ย เกลไกลเป็นสัญญาอารมณ์ไปหมดเลย ให้มันเป็นอย่างนั้นซิ ให้มันเห็นอย่างนั้นซิ การปฏิบัติธรรม

จิตที่อึดอารมณ์นี้ อึดจริง ๆ เวลามันหิวมันหิวจริง ๆ จะบังคับให้อยู่กับคำบริกรรมเท่านั้นซึ่งเป็นความปรุ้งเหมือนกัน แต่มันสู้ความปรุ้งของกิเลสไม่ได้ มันชอบปรุ้งไปทางกิเลสเสีย มันเอาความปรุ้งทางกิเลสลากไปเสีย ความปรุ้งของธรรมเลยไม่มี จิตหาความสงบไม่ได้ นั่น ไม่สงบ ทีนี้จึงบังคับจิตให้มีความสงบด้วยธรรมนี้ก่อน เมื่อธรรมมีอำนาจบังคับบัญชาหลายครั้งหลายหน จิตจะสงบ ๆ ลงไปจนกระทั่งจิตเป็นสมาธิ เวลาจิตเป็นสมาธิแล้วไม่อยากจะคิดอยากปรุ้งนะ คือจิตอึดอารมณ์ นี้ละเรียกว่าจิตอึดอารมณ์ ไม่อยากจะคิดอยากปรุ้งอะไรเลย มีแต่ความสงบเย็นอยู่ใน เอกัคคตาจิต เอกัคคตาธรรม มีอารมณ์อันเดียวกับความสงบนี้เท่านั้น นั่น จิตสงบเต็มที่แล้ว ทีนี้ไม่หิวอารมณ์

เอ้า ทีนี้เอาความสงบของจิตนี้ มันอึดอารมณ์แล้วให้ออกพิจารณาคลื่นคลายทางด้านปัญญา ออกทำงานตามนั้นเลย ไม่เผลอเผลอเพราะความหิวโหยไม่มี เข้าใจไหมล่ะ จากนั้นก็เป็นปัญญาไปเรื่อย เป็นอย่างนั้นนี่นะการปฏิบัติธรรม ท่านปฏิบัติมาอย่างนั้น จากนั้นก็เป็นปัญญา นั่นถึงว่า คีล สมาธิ ปัญญา จากโน้นก็เข้าหาชั้นวิมุตติหลุดพ้นไปได้เลย พอก้าวเข้าปัญญาแล้วจะก้าวเข้าสู่ความหลุดพ้นไม่เป็นอื่น ธรรมพระพุทโธเจ้ามีแบบมีแผน สอนสุมสุมสุมห่าได้เหอ อะไรก็ง่ายนิดเดียว ๆ ก็ง่ายละชิหาโกหกคน หาต้มตุ๋นคน หาทำลายหัวใจคน ถ้าตั้งหน้าตั้งตาส่งเสริมอรรถธรรมต้องมีเหตุมีผล มีหลักมีเกณฑ์ มาสอนกัน ต้องมีหลักมีเกณฑ์มาสอน มาพูดเอาอย่างง่าย ๆ ได้เหอ มันมองเห็นชี้เทอของเจ้าของผู้มาสอนนั้นแหละ จะไปมองเห็นที่ไหน คนผู้เข่าฟิง คนโง่ก็มีคนฉลาดก็มี ไม่ใช่จะหลับหูหลับตาฟิงไปทุกอย่างนี่นะ เหมือนผู้ที่สอนหลับหูหลับตาสอน หัวโดนตันเสาเลือดสาดก็บอกให้เขาหลีกต้นไม้ มันดูได้เหออย่างนั้น

นี่พูดจริง ๆ ไม่ว่าจะสมาธิ ไม่ว่าจะทางด้านปัญญา พูดอย่างตรงไปตรงมาเลย เต็มภูมิของตัวเองนี้ จะมาโกหกยากอยู่นะ ว่าอย่างนี้เลยนะเรา โกหกยากอยู่นะ มาปั๊บสอนหมัดปั๊บทันที พอแยบออกมามันจับได้แล้ว ขอให้ผ่านมาเถอะทางจิตใจนี้ อะไรจะไปลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งกว่าใจกับธรรมที่เข้าประสานกัน เริ่มตั้งแต่ปัญญาอัตโนมัติขึ้นไปถึงปัญญาวิปัสสนาสติปัญญาอัตโนมัติเป็นยังไงก็พูดได้อย่างชัดเจน ออกจากสติปัญญาเป็นยังไง เข้าถึงมหาสติมหาปัญญารู้ได้อย่างชัดเจน ๆ หลุดพ้นจากทุกข์ รู้ประจักษ์ มันเป็นอย่างนั้นจากภาคปฏิบัติ ถ้าไม่ปฏิบัติว่ายังไงมันก็มีต้น ๆ เตา ๆ เกาหมัด หลอกคนนั้นหลอกคนนี้ ด้วย

ความอวดตนอวดตัวเท่านั้นเอง คนประเภทนี้มันจะหาโลกอยู่ไม่ได้นะ สอนไม่มีแบบไม่มีฉบับ เจ้าของไม่มีแบบจะเอาอะไรมาสอนเขา เจ้าของไม่รู้จะสอนคนอื่นให้รู้ได้หรือ

พระพุทธเจ้ารู้แล้วถึงสอนคนอื่นให้รู้ สวาททั้งหลายท่านรู้แล้วท่านจึงสอน เป็นสธนะของพวกเราอย่างตายใจมาตลอด ใ้เราไม่ได้หน้าได้หลังอะไร จะไปเก่งยิ่งกว่าพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ นี่มันก็คือจอมั่นแหละ จะว่ายังไง พูดจริง ๆ การปฏิบัติธรรม ถ้างภาคปฏิบัติได้เข้าถึงใจแล้วมันกระจ่างแจ้อออกไป ไม่ได้เชื่ออะไรง่าย ๆ นะ ไม่ได้เหมือนความจำ ความจำคอยแต่จะเชื่อ ใครว่าอะไรก็เชื่อตามไป ๆ เพราะไม่มีความจริงเป็นที่ยึดที่เกาะ ต่างกันอย่างนี้นะ ถ้าได้ภาคปฏิบัติมีหลักมีเกณฑ์เป็นที่เกาะ พูดมาผิดพลาดรู้ทันที ๆ เลย เพราะเจ้าของผ่านไปหมดแล้ว นี่ละภาคปฏิบัติ

ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ฟังด้วยความสนอกสนใจพิจารณาด้วยดี อย่าฟังสุ่มสี่สุ่มห้า เชื่อสุ่มสี่สุ่มห้า ผู้ที่มาสอนไม่ได้เป็นเหมือนกัน ผู้มีความปรารถนาลามกก็มี ผู้มีความปรารถนาเป็นอรรถเป็นธรรม จากตนเองที่เคยปฏิบัติเป็นธรรมมาแล้วก็มี จากตนเองผู้ไม่เคยสนใจกับอรรถกับธรรม ภาวนาไม่เคยเป็นหน้าเป็นหลังแต่สอนเขาให้เลยนิพพาน ให้ถึงนิพพาน เลยนิพพานก็มี ที่มันหยาบโผนไปอย่างนั้นก็มี ให้พิจารณาพิจารณาดีด้วยดีการฟังเทศน์ ใครพูดหนักเบาเล็กน้อยเพียงไร เรามุ่งต่ออรรถต่อธรรมแล้ว ธรรมทั้งหลายเราเคยได้ยินได้ฟังจากครูจากอาจารย์มาแล้ว เทียบเคียงทันที ๆ ก็เข้าใจกันได้ทันที เข้าใจหรือไม่ใช่ว่าฟังสุ่มสี่สุ่มห้า เชื่อสุ่มสี่สุ่มห้าจนเลยนะ แล้วมีอะไรอีก มีปัญหาอะไรว่ามาจะตอบเวลานี้กำลังจะตอบ มีปัญหาอะไร

โยม กราบเรียนครับผม เขาบอกที่สอนอันนั้น แบบปัญญาวิมุตติ แต่ทั่ว ๆ ไปโดยมากสอนแบบเจโตวิมุตติครับ

หลวงตา อ้อ เขาสอนปัญญาวิมุตติหรือ มันมุดลงใต้รอกเวจีนี้ ปัญญาวิมุตติอันนี้มันมุดลงใต้รอกเวจินั้นซิ เจโตวิมุตติท่านก็สอนไว้แล้วในปริยัติเห็นอยู่แล้ว ปัญญาวิมุตติท่านก็สอนไว้แล้ว ผู้ปฏิบัติก็ปฏิบัติแล้ว ที่นี้การดำเนินตามรู้ท่านก็รู้ประจักษ์ของท่านแล้ว ท่านจะสงสัยอะไร นอกจากหุหนวกตาบอดมาหาหโลกโทษนั้น ตนเองไม่ได้ทำ นั้น แล้วมีอะไรอีกว่ามา

โยม ขอถามนิดหนึ่งคือว่า เราภาวนาแล้วจิตเรานิ่งแบบที่หลวงตาบอกว่า เป็นอารมณ์ ไม่อยากได้อะไร

หลวงตา คือว่า ความสงบของจิต มันอยู่ที่จิตเลย ถืออารมณ์ความสงบนี้แนบสนิทอยู่ด้วยกันเลย ไม่อยากคิดอะไรมันสู้อารมณ์ความสงบนี้ไม่ได้ ความคิดต่าง ๆ นี่เป็นการ

กวนใจ เวลาธรรมเข้าสู่ใจแล้ว มันปฏิเสธสิ่งที่มันเคยชอบแต่ก่อน ปิดออก คิดก็ไม่อยากคิด ยุ่ง อยู่แนว เพราะฉะนั้นผู้ที่มีจิตเป็นสมาธิจึงอยู่ที่ไหนอยู่ได้ทั้งวันทั้งคืนสบายตลอดเวลา แต่ไม่มีความแยกคายยิ่งกว่านั้น นี่จะต้องมีวิปัสสนามาเปิดทางอีกทีหนึ่ง พิจารณาทางด้านปัญญา พอก้าวออกจากด้านปัญญานี้ความรู้จะสูงขึ้นละเอียดลออมากยิ่งขึ้นกว่านั้นแล้วเป็นปัญญาประเภทที่ฆ่ากิเลสเป็นลำดับไปด้วยนะ สมาธิฆ่ากิเลสไม่ได้ เอ้า ฟัง สมาธิเป็นแต่เพียงว่าตีกิเลสให้สงบตัวลงไปเหมือนหินทับหญ้าเท่านั้นเอง พอเอาหินออก สมาธิมันก็แตกกระจายไปกลายเป็นความฟุ้งซ่านวุ่นวายไปได้ เมื่อหินทับหญ้า เอาหินออกแล้วหญ้ามันก็งอกได้ใช้ใหม่ล่ะ

อันนี้เมื่อเราไม่ระมัดระวังอย่างนี้มันก็ฟุ้งซ่านไปได้ กลายเป็นจิตธรรมดาเลวกว่าโลกไปอีกก็ได้ มันเสื่อมได้เข้าใจ แต่เวลาเราประคับประคองหรือเรามีความเพียรเพียรติดอยู่ในสมาธิ จิตก็เป็นสมาธิมีอารมณ์อันเดียวกับความสงบ เอกัคคตาจิต เอกัคคตารมณ์ คือมีความสงบเป็นอันเดียวกับจิตอยู่ด้วยกัน อยู่ไหนอยู่ได้ไม่อยากคิด คิดเรื่องอะไร ๆ นี่รำคาญ ไม่อยากคิด มันกวนใจว่าอย่างนั้นเลย แต่ก่อนมันเพียรมันไม่ได้ว่ากวนใจ มันเพียร

ทีนี้เวลาความสงบนี้มันมีคุณค่ามากกว่านั้นแล้ว มาครอบครองใจแล้ว ความคิดทั้งหลายจึงเป็นข้าศึกไปไม่อยากคิด นี่ขั้นสมาธิ ทีนี้พอก้าวออกจากด้านปัญญา ทางด้านปัญญาเป็นทางแก้กิเลสนะ สมาธิไม่ได้แก้กิเลส ตีกิเลสให้สงบลง เพื่อปัญญาจะได้ก้าวเดินหรือคลี่คลายสิ่งทั้งหลายที่มันหมอบตัวอยู่ด้วยสมาธิดีห้วงมันนั้น คลี่คลายออกมาด้วยปัญญา จากนั้นฆ่ากิเลสละทีนี้ ฆ่ากิเลสด้วยปัญญา สมาธิเพียงทำใจให้สงบ พอออกจากด้านปัญญาคลี่คลายออกแล้วยิ่งแจ่มยิ่งขาวดาวกระจ่าง ยิ่งละเอียดลออ กิเลสขาดลง ๆ ๆ เห็นชัด ๆ ในใจ

เพราะฉะนั้น จึงได้กล่าวพูดละซิว่า โอ้โฮ เรื่องสมาธิมันนอนตายอยู่เฉย ๆ ไม่เห็นแก้กิเลสได้สักตัว มันบอกชัด ๆ ในหัวใจเจ้าของเอง มันนอนจมอยู่อย่างนั้น กิเลสตัวไหนก็ไม่เคยขาด อยู่สบาย ๆ เพียรอยู่กับความสงบเย็นใจ พอก้าวออกจากด้านปัญญานี้ถอดถอนกิเลสเป็นลำดับลำดับไป มันก็เห็นคุณค่าของปัญญาแล้วก็มาโทษสมาธิ โอ้ย.สมาธิมันนอนตายเฉย ๆ แก้กิเลสตัวเดียวก็ไม่ได้ ทีนี้ก็พืดทางด้านปัญญาละซิ เอ้า ทางปัญญาถ้าไม่มีผู้เตือนมันก็เตลิดเปิดเปิงได้เหมือนกัน ต้องมีผู้ห้ามล้อได้อีกนะ ผู้มีความรู้เหนือกว่าจะกระตุกให้รู้จักความพอเหมาะพอดีในการก้าวเดินปัญญา ถึงเวลาที่จะพักสมาธิให้พัก พอ

ออกจากสมาธิแล้ว ถึงกาลเวลาที่จะก้าวเดินทางด้านปัญญาไม่ต้องห่วงสมาธิ เอ้า ก้าวเดินทางด้านปัญญาเรื่อยไป

เมื่อปัญญามีความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า เพราะการทำงาน ปัญญาทำงานหมุนตัว ๆ ทำงานแล้วให้พักสมาธิหรือพักผ่อนนอนหลับ จากนั้นมาแล้วให้ก้าวเดินทางปัญญาอีก ให้เป็นวรรคเป็นตอน ทั้งมีการพักสมาธิ ทั้งมีการก้าวเดินทางด้านปัญญาเป็นวรรคเป็นตอน ถือเอาความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าเจ้าของเป็นสำคัญที่จะให้พัก พักสมาธิหรือพักนอนก็แล้ว แต่ มีเป็นชั้นอย่างนี้ นี่การดำเนินทางด้านปัญญา จากนั้นแล้วจะพุ่ง ๆ นี่ละท่านว่าปัญญา อัตโนมัตติ สติปัญญาอัตโนมัตติพุ่ง ๆ ๆ ไม่มีเวลาที่จะพักผ่อนนอนหลับ มันเพลिन เพลिन ทางด้านปัญญาเพลिनแกกิลเลสเรื่อย ๆ ต้องได้หักเอาไว้ ต้องได้กระตุกเอาไว้ให้พักเสียก่อน

เหมือนอย่างเราทำงาน ทำงานขุดดิน ฟันไม้อะไรก็แล้วแต่ มันเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ผลของงานได้ไปเรื่อย ๆ เพลिनกับผลของงานเจ้าของจะตายไม่รู้ เอ้า ถึงจะได้งานก็ตามพัก เสียก่อน เวลานี้เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าเต็มที่พักเสียก่อน ตื่นขึ้นมาหรือว่ารับประทานอาหาร มันจะสิ้นเปลืองไปบ้างก็ตาม สิ้นเปลืองไปเพื่อกำลังที่จะก้าวเดินต่อไป นั่น เข้าใจหรือ อันนี้ปัญญาก็เหมือนกัน ถึงเวลาพักให้พัก เมื่อพักทางด้านปัญญา พักสมาธิแล้วไม่ต้องยุ่งทางด้านปัญญา ให้จิตแน่วลงจุดเดียวนี้เรียกว่าพักเครื่อง หรือพักเอากำลัง พอออกจากด้านสมาธิแล้วที่นี้ก้าวสู่ปัญญา ปัญญาจะหารายได้ละที่นี้ สมาธิการพักผ่อนเวลานี้ไม่ยุ่ง เอ้า ทำหน้าที่ทางปัญญาไป เป็นพัก ๆ อย่างนี้ พวกกันเข้าใจ

โยม สมาธิเราไม่ต้องมาพิจารณา ที่เป็นนอนตามตัวนี้ได้ไหมคะ กลัวเห็นผีแล้วมันกลัว พิจารณาแบบว่า เรามาพิจารณาอย่างนี้ได้ไหมคะว่า เอ้าทำไมเราเกิดมาทุกวันมันก็ทุกข์อยู่แล้ว เกิดมาเราต้องเกิดมาแบบผจญกับปัญหาทุกอย่างอะไรอย่างนี้ แล้วเราก็คิดกลับมาว่า เราไม่ควรจะมาสร้างภพต่อได้ไหมคะ เราไม่ต้องมาพิจารณา เอ็น เนื้อ หนังที่มันมีหนอน ๆ

หลวงตา เอ้า ถูกต้องแล้ว ให้พิจารณาเรื่องหนอน เป็นสิ่งปฏิกุศลโสโครก นำเบื่อ นำเกลียด ๆ เท่าไร ให้พิจารณาออกไปจิตมันจะถอยออก ๆ คือมันจะปล่อยความยึดมั่นถือมั่น ที่แต่ก่อนถือว่าเป็นของสวยของงาม ถือว่าเป็นเราของเรา พอมันกลายขึ้นมาเป็นส่วนเป็นถ่านขึ้นมาแล้วมันจะชยะ มันจะถอย ความยึดมั่นถือมั่นก็เบาไป ๆ น้ำหนักคืออุปาทาน ทำให้หนักมาก กดถ่วงจิตใจลง

โยม กลัวเห็นผี

หลวงตา โอ้ย.มันไม่กลัว มันกลัว คนอย่างนี้ประเภทกลัว กลัวแบบบ้า กลัวไม่รู้จัก เป็นจักตาย ว่ากลัวผีตรงไหน มันจ่อเข้าไปหาแต่ผีนะ มันกลัวอะไรจะไปหาผี ถ้าว่ากลัวผีก็วิ่งเข้ามาอย่าออกไปหาป่าช้าสิ พอคิดถึงเรื่องป่าช้ามันกลัวถอยเข้ามาซิ จึงเรียกว่ากลัวผี อันนี้กลัวผีในป่าช้ายิ่งจ่อเข้าไปหาแต่ป่าช้า เข้าใจไหม มันกลัวอะไรมันเป็นบ้า กลัวเกินเหตุ เกินผล กลัวไม่รู้จักประมาณ ว่ากลัวผีจิตสายหาแต่ผี กลัวเสื่อสายหาแต่เสื่อ กลัวอะไรสายหาแต่นั้น นั่นจิตกลัวไม่รู้จักตายเข้าใจไหม ถ้ากลัวต้องถอยเข้ามาซิ เข้าใจหรือ เช่น อย่างท่านสอน กลัวเสื่ออย่าไปนึกถึงเสื่อ ให้นึกถึง พุทฺโธ ๆ นี้ไม่ใช่ธรรมน่ากลัว

นึกพุทฺโธ ๆ ติดแนบเข้า ๆ เรื่องเสื่อก็จางไป ๆ พุทฺโธเด่นขึ้น ๆ ที่นี้แม้แต่คิดถึงเสื่อก็ก็น่ากลัว แนะ ได้หลักแล้ว เข้าใจไหม อันนี้มันอะไร กลัวผีคิดหาแต่เรื่องผี ป่าช้าอยู่ไหนไปชอกแซกเห็นหมดเลย แล้วว่ากลัว ๆ มันกลัวบ้าอะไรอย่างนั้น มันกลัวหาญไม่เข้าท่า กลัวหาญไม่รู้จักตาย เอาเท่านั้นละนะ วันนี้ไม่มีอะไรมากระ พอ ให้พากันนำไปปฏิบัติ นะ อย่าฟังสุมสี่สุมห้าใครสอนก็ตาม ให้ถือหลักถือเกณฑ์ ครูอาจารย์ที่สอนเป็นหลักเป็นเกณฑ์มายังไง ให้จับอันนั้นไว้ให้ดี ให้อสอนสุมสี่สุมห้าแบบสุกเอาเผากิน อย่างย่อมน ๆ สุกเอาเผากินไม่เป็นท่านะ ยิ่งตั้งหน้าโกหกโลกแล้วยังเป็นมหาภัยนะ ให้จำเอานะ พอ

อ่านธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่ www.luangta.com